

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1983/23
KARAR NO : 1983/110

K A R A R

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan, 1402 sayılı yasa'nın 13/b. ve bu yasa'ya 2310 sayılı yasa ile eklenen ek-1. maddelerinde yer alan koşulları içeren suçlara ait davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

Davacı : K.H.

Sanıklar : Mustafa Hayat ve arkadaşları

O L A Y : 11-5-1976 günü karşılıklı olarak çıkardıkları kavga nedeniyle

Adliye'ye sevk edilen Turgut Demirkaya ve Alican Öcal isimli şahısların arkadaşları olarak karşıt görüşlü sanıkların umumi caddede 171 sayılı yasa'ya aykırı biçimde toplantı ve gösteri yaptıkları Iğdır C. Savcılığınca iddia olunarak, eylemlerine uyan 171 sayılı yasa'nın 18. maddesi uyarınca cezalandırılmaları istemiyle haklarında kamu davası açılmıştır.

Iğdır Asliye Ceza Mahkemesi: 18-5-1979 günü esas-1976/134, karar-1979/155 sayılı ile; Kars ilinde de sıkıyönetim ilân edildiği, sanıklara atılı suçun, yaygın şiddet eylemlerinin Iğdır'daki tezahürlerinden olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Erzurum-Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Mahkemesi: Davaya mahkûmiyetle sonuçlandırmış, askeri savcının temyiz istemi üzerine konuyu inceleyen Askeri Yargıtay 4. Dairesi; hükmün görev yönünden bozulmasına karar vermiştir.

Erzurum-Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi: 17-1-1983 günü esas-1981/9 sayılı ile; suçun, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a. maddesinde öngörülen süreden çok önce işlendiği, sıkıyönetim askeri mahkemelerinde görülmekte olan davalar ya da kişilerle genel ve ortak bir amaç içerisinde işleme bütünlüğü göstermediği gerekçeleriyle 2247 sayılı yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurulduğunda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Ali Sua Erkoç, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Arçon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı, 21-3-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belge okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Turmuş Çanicioğlu Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Mustafa Güzel'in Askeri Yargı yerin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Suç, Kars ilini de kapsamına alarak 13 ilde 26-12-1978 günü ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce, 11-5-1976 da Iğdır'da işlenmiştir.

İncelenen dosya içeriğinde yer alan sanık ve tanık anlatımlarından olayın yasal ve ideolojik amaçlı olduğu ve bu yönü ile sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu belirlenmektedir.

Suçun, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13/a. maddesinde öngörülen üç aylık sürenin dışında işlenmesine karşın, sanıklardan Hayrettin Turen'in hazırlık soruşturması sırasında ki dosya (dizi-7) de yer alan " O arada karşı grup (Solcu) grubu) bağımsız Türkiye, Katil iktidar diye bağırıyorduk, işittim. o sırada Ülkü Ocakları Başkanı olan Mikail Göleli bize dağılın dedi bizde dağıldık" biçimindeki anlatımı ve sanık Mikail Göleli'nin bu hususu teyit eden ve Iğdır Asliye Ceza Mahkemesindeki (Dizi-44) de yer alan 15-7-1976 günlü " bizde Ülkü Ocaklarına kayıtlı olduğumuz için, bizim ismimizi keliyorlar. Bu ihtimale karşı Ülkücü Türkiye diye bağırarak şahısların Ülkü Ocaklarına kayıtlı olup olmadığını kontrol etmek için o gruba doğru gittik" biçimindeki ifadesinde sanık Mikail Göleli'nin Ülkü Ocakları üyesi olduğunun anlaşılması, Ülkü Ocaklarının Mihiyetçi Hareket Partisi ile ilişkili bir kuruluş olduğu nedeniyle, anılan parti ve ülkücü kuruluşlar hakkında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde açılmış bir davanın bulunması karşısında, davanın 1402 sayılı yasa'nın 2310 sayılı yasa ile ek-1. ve 13/b. maddeleri uyarınca Askeri Yargı yerinde görülmesi, bu nedenle, Erzurum-Kars illeri sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinin başvurusunun reddine karar verilmesi gerekir.

...../.....

ul

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözümlmesi gerektiğine, bu nedenle, Erzurum-Kars İlleri Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesinin 17-1-1983 günlü, esas-1981/9, sayılı başvurusunun reddine, 21-3-1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Servet Tüzün

Üye
İsmail Oğuz

Üye
Nevzat Doğan

Üye
Ali Suat Erkoç

Üye
Yaşar Çiftçioğlu

Üye
Ergun Arğan

Üye
Nail Yücel

S.Y.